Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Pawlaka
na 39. posiedzeniu Senatu
w dniu 31 lipca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Stefana Krajewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Sektor cukrowniczy w Polsce znalazł się w głębokim kryzysie ekonomicznym, którego symptomy są coraz bardziej niepokojące. Drastyczny spadek cen cukru na rynku krajowym i międzynarodowym stawia pod znakiem zapytania rentowność produkcji cukru w Polsce. Taka sytuacja niekorzystnie wpływa na plantatorów buraka cukrowego. Obecne ceny kontraktacyjne, niższe o ponad 30% od cen z roku poprzedniego, powodują, że koszty produkcji zdecydowanie przewyższają przychody z uprawy, co powoduje nieopłacalność tej produkcji. Niezwykle niska cena cukru na rynku nie pokrywa kosztu technicznego produkcji, co prowadzi do poważnych trudności finansowych wielu cukrowni. Coraz częściej dochodzi również do zwolnień pracowników oraz ograniczenia produkcji, co uderzy zarówno w zatrudnionych, jak i w plantatorów buraków cukrowych. Taka sytuacja może trwale uzależnić nasz kraj od importu cukru.

Zamknięcie niektórych cukrowni lub ograniczenie ich działalności może mieć katastrofalne skutki społeczne i gospodarcze, szczególnie dla regionów, gdzie przemysł cukrowniczy stanowi podstawę lokalnej gospodarki. Pracownicy i rolnicy mogą zostać bez środków do życia, a Polska jako państwo straci część swojego potencjału produkcyjnego w obszarze cukru.

Zwracam się więc do pana ministra z następującymi pytaniami.

1. Jaki wpływ na sytuację ekonomiczną Polskiego Cukru SA ma obecny, pogłębiający się kryzys na rynku cukru?
2. Jakie działania planowane są w celu wsparcia plantatorów buraka cukrowego w kontekście rosnących kosztów produkcji i niskich cen surowca?
3. Czy rozważane są rozwiązania interwencyjne, np. system dopłat do upraw lub minimalna cena gwarantowana buraków?
4. Czy prowadzone są rozmowy z producentami cukru w sprawie zachowania ciągłości produkcji i miejsc pracy?
5. Jakie kroki są podejmowane na forum Unii Europejskiej w celu przeciwdziałania destabilizacji rynku cukru i nadmiernemu importowi taniego surowca z krajów trzecich?
6. Jakie działania podejmuje Polska na forum Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania dumpingowi cenowemu i nadmiernemu importowi cukru z krajów trzecich?
7. Czy polski rząd przedkładał ten problem Unii Europejskiej podczas naszej prezydencji?

W imieniu mieszkańców regionów dotkniętych kryzysem apeluję o pilne działania mające na celu ochronę polskiego cukrownictwa, branży o wieloletnich tradycjach i ogromnym znaczeniu dla bezpieczeństwa żywnościowego naszego kraju. Polski przemysł cukrowniczy, z silnym zapleczem rolniczym i wieloletnimi tradycjami, wymaga dziś wsparcia systemowego i długofalowej strategii stabilizacji. Dalsza degradacja tego sektora może mieć negatywne skutki zarówno gospodarcze, jak i społeczne.

Konieczne są szybkie systemowe rozwiązania, chroniące zarówno sektor przetwórczy, jak i rolników, którzy przez lata budowali potencjał polskiego cukrownictwa. Zaniechanie działań w tym zakresie grozi trwałym demontażem tej gałęzi przemysłu, utratą miejsc pracy oraz destabilizacją lokalnych rynków rolnych.

Stanisław Pawlak